

REGULAMENTUL (UE) 2021/697 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 29 aprilie 2021****de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092****(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 173 alineatul (3), articolul 182 alineatul (4), articolul 183 și articolul 188 al doilea paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Pentru Uniune, contextul geopolitic s-a schimbat în mod dramatic în ultimul deceniu. Situația din regiunile învecinate ale Europei este instabilă, iar Uniunea se confruntă cu circumstanțe complexe și dificile, în care se combină apariția unor noi amenințări, cum ar fi atacurile hibride și atacurile informatice, și reapariția unor provocări mai convenționale. În acest context, atât cetățenii europeni, cât și liderii lor politici împărtășesc opinia că trebuie depuse mai multe eforturi colective în domeniul apărării.
- (2) Sectorul apărării se caracterizează prin costuri din ce în ce mai mari ale echipamentelor de apărare și prin costuri ridicate pentru cercetare și dezvoltare care îngreunează lansarea de noi programe de apărare și care au un impact direct asupra competitivității și a capacității de inovare a bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB). Având în vedere această escaladare a costurilor, dezvoltarea unei noi generații de sisteme de apărare majore și de noi tehnologii de apărare ar trebui sprijinită la nivelul Uniunii pentru a spori cooperarea dintre statele membre în ceea ce privește investițiile în echipamente de apărare.
- (3) În comunicarea sa din 30 noiembrie 2016 intitulată „Planul de acțiune european în domeniul apărării”, Comisia s-a angajat să completeze, să sprijine și să consolideze eforturile de colaborare ale statelor membre în ceea ce privește dezvoltarea capacităților tehnologice și industriale în domeniul apărării cu scopul de a răspunde provocărilor în materie de securitate, precum și pentru a stimula o industrie europeană de apărare competitivă, inovatoare și eficientă în întreaga Uniune și în afara acesteia. În plus, Comisia s-a angajat să sprijine crearea unei piețe a apărării mai integrate în Uniune și să promoveze adoptarea pe piața internă a produselor și tehnologiilor europene din domeniul apărării, diminuând astfel dependența de surse din afara Uniunii. Comisia a propus în special lansarea unui Fond european de apărare pentru a sprijini investițiile în activități comune de cercetare și dezvoltare de produse și tehnologii în domeniul apărării, stimulând astfel sinergii și eficiența din punctul de vedere al costurilor, precum și pentru a promova achizițiile și întreținerea în comun de către statele membre a echipamentelor de apărare. Fondul european de apărare ar trebui să completeze finanțările naționale deja utilizate în acest scop, să acționeze drept un stimulent pentru ca statele membre să coopereze și să investească mai mult în apărare și să sprijine cooperarea pe parcursul întregului ciclu de viață al produselor și tehnologiilor din domeniul apărării.

⁽¹⁾ JO C 110, 22.3.2019, p. 75.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 18 aprilie 2019 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Poziția în primă lectură a Consiliului din 16 martie 2021 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Poziția Parlamentului European din 29 aprilie 2021 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

- (4) Fondul european de apărare ar trebui să contribuie la constituirea unei EDTIB solide, competitive și inovatoare și să completeze inițiativele Uniunii în direcția unei mai bune integrări a pieței europene a apărării și, în special, Directivele 2009/43/CE ⁽³⁾ și 2009/81/CE ⁽⁴⁾ ale Parlamentului European și ale Consiliului privind transferurile și achizițiile publice din partea Uniunii în sectorul apărării, adoptate în 2009.
- (5) Pentru a contribui la sporirea competitivității și a capacității de inovare a industriei de apărare a Uniunii, ar trebui ca, pe baza unei abordări integrate, să fie stabilit un Fond european de apărare (denumit în continuare „fondul”) cu o durată de șapte ani, astfel încât durata sa să fie aliniată cu durata noului cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027 (denumit în continuare „CFM 2021-2027”) stabilit prin Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului ⁽⁵⁾. Obiectivul fondului îl constituie sporirea competitivității, inovării, eficienței și autonomiei tehnologice a industriei de apărare a Uniunii, contribuind, astfel, la autonomia strategică a Uniunii prin sprijinirea cooperării transfrontaliere dintre statele membre precum și a cooperării dintre întreprinderi, centre de cercetare, administrații naționale, organizații internaționale și universități din întreaga Uniune, atât în faza de cercetare cât și în faza de dezvoltare a produselor și tehnologiilor din domeniul apărării. Pentru a realiza mai multe soluții inovatoare și pentru a stimula o piață internă deschisă, fondul ar trebui să sprijine și să faciliteze extinderea cooperării transfrontaliere a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și a întreprinderilor cu capitalizare medie (ICM-uri) din sectorul apărării. În cadrul Uniunii, deficitul în materie de capacități de apărare comune sunt identificate în cadrul politicii de securitate și apărare comune, în special prin planul de dezvoltare a capacităților (CDP), iar agenda strategică cuprinzătoare a cercetării (ASCC) identifică, totodată, obiectivele comune de cercetare în domeniul apărării.

Alte procese ale Uniunii, cum ar fi procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD) și cooperarea structurată permanentă (PESCO) au scopul de a sprijini punerea în aplicare a priorităților relevante prin identificarea și promovarea de oportunități pentru cooperarea consolidată în vederea îndeplinirii nivelului de ambiție al Uniunii în materie de securitate și apărare. După caz, prioritățile regionale și internaționale, inclusiv cele din cadrul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, pot fi, de asemenea, luate în considerare dacă sunt corelate cu prioritățile Uniunii și nu împiedică participarea niciunui stat membru sau a niciunei țări asociate, urmărindu-se totodată evitarea oricărei suprapunerii inutile.

- (6) Faza de cercetare legată de dezvoltarea capacităților de apărare prezintă o importanță esențială, deoarece influențează capacitatea și autonomia industriei europene de apărare de a dezvolta produse din domeniul apărării și independența statelor membre ca utilizatori finali ai produselor respective. Faza de cercetare poate include riscuri semnificative, în special legate de nivelul scăzut de maturitate și caracterul disruptiv al tehnologiilor. Faza de dezvoltare, care, de obicei, urmează după faza de cercetare, implică, de asemenea, riscuri și costuri semnificative care împiedică exploatarea în continuare a rezultatelor cercetării și au efecte negative asupra competitivității și inovării industriei de apărare a Uniunii. Fondul ar trebui, prin urmare, să promoveze legătura dintre faza de cercetare și cea de dezvoltare.
- (7) Fondul nu sprijină cercetarea fundamentală, care ar trebui în schimb să fie sprijinită prin alte programe de finanțare, dar sprijinul din fond poate include cercetarea fundamentală orientată spre apărare în cazul în care aceasta este probabil să constituie baza soluției unor probleme identificate sau preconizate ori să permită noi posibilități.
- (8) Fondul ar putea sprijini acțiuni referitoare atât la produse și tehnologii noi din domeniul apărării, cât și la modernizarea produselor și tehnologiilor existente din domeniul apărării, inclusiv interoperabilitatea acestora. Acțiunile pentru modernizarea produselor și a tehnologiilor existente din domeniul apărării ar trebui să fie eligibile numai în cazurile în care informațiile preexistente necesare pentru a desfășura acțiunea nu fac obiectul niciunei restricții din partea unei țări terțe neasociate sau a unei entități dintr-o țară terță neasociată care ar împiedica executarea acțiunii. Atunci când solicită finanțare din partea Uniunii, entitățile juridice ar trebui să fie obligate să furnizeze informațiile relevante pentru a se constata absența restricțiilor. În absența unor astfel de informații, nu ar trebui să se acorde finanțare din partea Uniunii.

⁽³⁾ Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității (JO L 146, 10.6.2009, p. 1).

⁽⁴⁾ Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 (JO L 433I, 22.12.2020, p. 11).

- (9) Fondul ar trebui să sprijine acțiuni propice dezvoltării tehnologiilor disruptive în materie de apărare. Deoarece tehnologiile disruptive pot avea la bază concepte sau idei provenind de la actori netradiționali din domeniul apărării, fondul ar trebui să permită o flexibilitate suficientă în ceea ce privește consultarea părților interesate și desfășurarea acestor acțiuni.
- (10) Pentru a asigura, în contextul punerii în aplicare a prezentului regulament, respectarea obligațiilor internaționale ale Uniunii și ale statelor sale membre, nu ar trebui să se acorde sprijin din fond acțiunilor legate de produse sau tehnologii a căror utilizare, dezvoltare sau producție este interzisă prin dreptul internațional. În acest sens, eligibilitatea acțiunilor legate de noi produse sau tehnologii din domeniul apărării ar trebui să fie, de asemenea, condiționată de evoluțiile din dreptul internațional. De asemenea, acțiunile de dezvoltare a armelor autonome letale fără posibilitatea unui control uman semnificativ asupra unor decizii de selectare și de angajare atunci când se efectuează atacuri împotriva persoanelor nu ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de sprijin din fond, sub rezerva posibilității de a se acorda finanțare pentru acțiuni de dezvoltare a unor sisteme de alertă timpurie și contramăsuri în scopuri de apărare.
- (11) Dificultatea de a conveni asupra cerințelor armonizate privind capacitățile de apărare și a unor specificații sau standarde tehnice comune constituie un obstacol în calea unei colaborări transfrontaliere între statele membre și între entitățile juridice stabilite în diferite state membre. Absența unor astfel de cerințe, specificații și standarde a condus la fragmentarea sporită a sectorului apărării, la complexitate tehnică, întârzieri, costuri exagerate, suprapuneri inutile, precum și la o interoperabilitate scăzută. Ajungerea la un acord cu privire la specificațiile tehnice comune ar trebui să fie o condiție prealabilă pentru acțiunile care implică un nivel mai ridicat de pregătire tehnologică. Activitățile care conduc la cerințe armonizate în materie de capacități de apărare, precum și activitățile care urmăresc să sprijine elaborarea unei definiții comune a specificațiilor sau a standardelor tehnice ar trebui să fie, de asemenea, eligibile pentru a beneficia de sprijin din fond, îndeosebi în cazul în care promovează interoperabilitatea.
- (12) Deoarece obiectivul fondului îl constituie susținerea competitivității, a eficienței și a inovării din industria de apărare a Uniunii prin sprijinirea și completarea activităților colaborative de cercetare și tehnologie din domeniul apărării și prin reducerea riscurilor inerente fazei de dezvoltare a proiectelor de cooperare, acțiunile legate de faza de cercetare și de cea de dezvoltare de produse sau tehnologii din domeniul apărării ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de sprijin din fond.
- (13) Deoarece fondul urmărește în special să consolideze cooperarea dintre entitățile juridice și statele membre din întreaga Uniune, o acțiune ar trebui să fie eligibilă pentru finanțare numai în cazul în care este desfășurată de entități juridice care cooperează în cadrul unui consorțiu format între cel puțin trei entități juridice eligibile care sunt stabilite în cel puțin trei state membre diferite sau țări asociate diferite. Cel puțin trei dintre respectivele entități juridice eligibile stabilite în cel puțin două state membre diferite sau țări asociate diferite nu ar trebui să fie controlate, direct sau indirect, pe întreaga durată a desfășurării acțiunii, de către aceeași entitate juridică și nu ar trebui să se controleze reciproc. În acest context, controlul ar trebui să fie interpretat ca fiind capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare. Ținând seama de particularitățile tehnologiilor disruptive în materie de apărare, precum și de studiile efectuate, acțiunile ar putea fi desfășurate de o singură entitate juridică. În vederea consolidării cooperării dintre statele membre, ar trebui să fie posibil ca fondul să sprijine și achizițiile publice comune înainte de comercializare.
- (14) În temeiul Deciziei 2013/755/UE a Consiliului ⁽⁶⁾, entitățile stabilite în țări sau teritorii de peste mări sunt eligibile pentru a beneficia de finanțare sub rezerva regulilor și obiectivelor fondului și a unor eventuale regimuri aplicabile statului membru de care aparține țara sau teritoriul de peste mări în cauză.
- (15) Deoarece fondul urmărește promovarea competitivității și a eficienței industriei de apărare a Uniunii, ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de sprijin, în principiu, numai entitățile juridice care sunt stabilite în Uniune sau în țările asociate și care nu fac obiectul unui control exercitat de către țări terțe neasociate sau entități din țări terțe neasociate. În acest context, controlul ar trebui să fie interpretat ca fiind capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare. În plus, pentru a se asigura protecția intereselor esențiale în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, infrastructura, instalațiile, bunurile și resursele destinatarilor și ale subcontractanților implicați într-o acțiune sprijinită din fond ar trebui să fie situate pe teritoriul unui stat membru sau al unei țări asociate, pe întreaga durată a desfășurării acțiunii, iar structurile de conducere executivă ale destinatarilor și

⁽⁶⁾ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

subcontractanților implicați în acțiune ar trebui să fie stabilite în Uniune sau într-o țară asociată. În consecință, o entitate juridică care este stabilită într-o țară terță neasociată sau o entitate juridică care este stabilită în Uniune sau într-o țară asociată, dar care își are structurile de conducere executivă într-o țară terță neasociată nu ar trebui să fie eligibilă ca destinatar sau subcontractant implicat într-o acțiune. Pentru a se asigura protecția intereselor esențiale în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, respectivele criterii de eligibilitate ar trebui să se aplice, de asemenea, pentru finanțarea acordată prin intermediul achizițiilor, prin derogare de la articolul 176 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului (*) (denumit în continuare „Regulamentul financiar”).

- (16) În anumite împrejurări, ar trebui să se poată deroga de la principiul că destinatarii și subcontractanții implicați într-o acțiune sprijinită din fond nu pot fi controlați de o țară terță neasociată sau de o entitate dintr-o țară terță neasociată. În acest context, entitățile juridice stabilite în Uniune sau într-o țară asociată, care sunt controlate de o țară terță neasociată sau de o entitate dintr-o țară terță neasociată ar trebui să fie eligibile ca destinatari sau subcontractanți implicați într-o acțiune în cazul în care se îndeplinesc condițiile stricte legate de interesele în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre. Participarea unor astfel de entități juridice nu ar trebui să contravină obiectivelor fondului. Solicitanții ar trebui să furnizeze toate informațiile relevante privind infrastructura, instalațiile, bunurile și resursele care urmează să fie folosite în cadrul acțiunii. Preocupările statelor membre cu privire la securitatea aprovizionării ar trebui, de asemenea, să fie luate în considerare în acest sens.
- (17) În cadrul măsurilor restrictive adoptate de Uniune în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și al articolului 215 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) niciun fel de fonduri sau resurse economice nu pot fi puse, în mod direct sau indirect, la dispoziția persoanelor juridice, entităților sau organismelor desemnate sau în beneficiul acestora. Astfel de entități desemnate și entitățile deținute sau controlate de acestea nu pot beneficia, prin urmare, de sprijin din fond.
- (18) Finanțarea din partea Uniunii ar trebui să fie acordată în urma prezentării unor cereri de propuneri competitive în conformitate cu Regulamentul financiar. Cu toate acestea, în anumite circumstanțe excepționale, justificate corespunzător, ar trebui să fie posibil ca finanțarea din partea Uniunii să fie acordată și fără prezentarea unei cereri de propuneri în conformitate cu articolul 195 primul paragraf litera (e) din Regulamentul financiar. Întrucât acordarea finanțării în conformitate cu articolul 195 primul paragraf litera (e) din Regulamentul financiar constituie o derogare de la regula generală privind faptul că finanțarea se acordă în urma prezentării unor cereri de propuneri competitive, respectivele circumstanțe excepționale ar trebui să fie interpretate în mod strict. În acest context, pentru ca un grant să fie acordat fără prezentarea unei cereri de propuneri, Comisia, asistată de un comitet al statelor membre (denumit în continuare „comitetul”) ar trebui să evalueze în ce măsură acțiunea propusă corespunde obiectivelor fondului în ceea ce privește colaborarea și concurența industriale transfrontaliere de-a lungul întregului lanț de aprovizionare.
- (19) În cazul în care un consorțiu dorește să participe la o acțiune eligibilă și sprijinul din partea Uniunii urmează să se acorde sub forma unui grant, consorțiul ar trebui să desemneze dintre membrii săi un coordonator. Coordonatorul ar trebui să fie principalul punct de contact în ceea ce privește relațiile consorțiului cu Comisia.
- (20) În cazul în care o acțiune care beneficiază de sprijin din fond este gestionată de un responsabil de proiect desemnat de statele membre sau de țări asociate, Comisia ar trebui să consulte responsabilul de proiect cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește acțiunea, înainte de a executa plățile către destinatari, astfel încât responsabilul de proiect să poată garanta că termenele sunt respectate de către destinatari. Responsabilul de proiect ar trebui să furnizeze Comisiei observații cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește acțiunea, astfel încât Comisia să poată stabili dacă au fost îndeplinite condițiile pentru a efectua plata.

(*) Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

- (21) Execuția fondului ar trebui să se realizeze prin gestiune directă, pentru o maximă eficacitate și eficiență a rezultatelor și pentru a se asigura coerența deplină cu alte inițiative ale Uniunii. Prin urmare, Comisia ar trebui să rămână responsabilă de procedurile de selecție și atribuire, inclusiv în ceea ce privește analiza și evaluarea în materie de etică. Cu toate acestea, în cazuri justificate, Comisia ar trebui să poată încredința anumite sarcini de execuție bugetară pentru acțiuni specifice care beneficiază de sprijin din fond unor organisme dintre cele menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar, de exemplu, atunci când un responsabil de proiect este desemnat de statele membre care cofinanțează o acțiune, cu condiția îndeplinirii cerințelor Regulamentului financiar. O astfel de încredințare a sarcinilor de execuție bugetară ar contribui la raționalizarea gestionării acțiunilor cofinanțate și ar asigura o bună coordonare între acordul de finanțare și contractul semnat de consorțiu și de responsabilul de proiect desemnat de statele membre care cofinanțează acțiunea.
- (22) Pentru a se asigura că acțiunile de dezvoltare finanțate sunt viabile din punct de vedere financiar, este necesar ca solicitanții să demonstreze că respectivele costuri ale acțiunii care nu sunt acoperite de finanțarea din partea Uniunii sunt acoperite de alte mijloace de finanțare.
- (23) Statele membre ar trebui să dispună de diferite tipuri de mecanisme financiare pentru dezvoltarea și achiziționarea în comun a capacităților de apărare. Comisia ar putea oferi diferite tipuri de mecanisme pe care statele membre le-ar putea utiliza în mod voluntar pentru a răspunde provocărilor generate de dezvoltarea colaborativă și de achizițiile colaborative din punct de vedere al finanțării. Utilizarea unor astfel de mecanisme financiare ar putea promova în continuare lansarea de proiecte colaborative și transfrontaliere în domeniul apărării și ar putea spori eficiența cheltuielilor în materie de apărare, inclusiv pentru proiectele sprijinite din fond.
- (24) Având în vedere particularitățile industriei de apărare, în care cererea vine aproape exclusiv din partea statelor membre și a țărilor asociate, care controlează, de asemenea, achiziția tuturor produselor și tehnologiilor din domeniul apărării, inclusiv exporturile, modul de funcționare a sectorului apărării nu respectă normele convenționale și modelele de afaceri care reglementează piețele mai tradiționale. Prin urmare, industria nu își poate asuma proiecte substanțiale autofinanțate de cercetare și dezvoltare în domeniul apărării, iar statele membre și țările asociate finanțează adesea toate costurile în materie de cercetare și dezvoltare. Pentru realizarea obiectivelor fondului, în special pentru a stimula cooperarea între entitățile juridice din diferite state membre și țări asociate, și luând în considerare particularitățile sectorului apărării, pentru acțiuni care au loc înainte de faza de prototip ar trebui să se acopere până la 100 % din costurile eligibile.
- (25) Faza de prototip reprezintă o etapă esențială în cadrul căreia statele membre sau țările asociate decid de regulă cu privire la investițiile consolidate pe care le-au făcut și demarează procesul de achiziționare de produse sau tehnologii de apărare viitoare. Acesta este motivul pentru care, în această etapă anume, statele membre și țările asociate convin asupra angajamentelor necesare, inclusiv repartizarea costurilor și dreptul de proprietate asupra proiectului. Pentru a asigura credibilitatea angajamentului lor, sprijinul din fond nu ar trebui, în mod normal, să depășească 20 % din costurile eligibile.
- (26) Pentru acțiunile care continuă ulterior fazei de prototip, ar trebui să se prevadă finanțare de până la 80 %. Acțiunile de acest fel, care sunt mai aproape de finalizarea produselor și tehnologiilor, încă pot implica costuri substanțiale.
- (27) Părțile interesate din sectorul apărării se confruntă cu costuri specifice indirecte, de exemplu în ceea ce privește securitatea. În plus, părțile interesate activează pe o piață specifică, unde, în absența unei cereri din partea cumpărătorilor, nu își pot recupera costurile de cercetare și dezvoltare în același mod ca în cazul sectorului civil. Prin urmare, este oportun să se acorde o rată forfetară de 25 % din totalul costurilor directe eligibile ale acțiunii, precum și posibilitatea de a declara costuri indirecte eligibile determinate în conformitate cu practicile obișnuite ale destinatarilor de contabilizare a costurilor, în cazul în care respectivele practici sunt acceptate de către autoritățile lor naționale pentru activități comparabile din domeniul apărării, dacă acestea au fost comunicate Comisiei de către destinatar.
- (28) Acțiunile care includ participarea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie transfrontaliere sprijină deschiderea lanțurilor de aprovizionare și contribuie la realizarea obiectivelor fondului. Prin urmare, astfel de acțiuni ar trebui să fie eligibile pentru o rată de finanțare mai mare, care este în beneficiul tuturor entităților juridice participante.

- (29) Pentru a se asigura că acțiunile finanțate vor contribui la competitivitatea și eficiența industriei europene de apărare, este important ca statele membre să intenționeze să achiziționeze în comun produsul final sau să utilizeze în comun tehnologia, în special prin achiziții transfrontaliere comune, pentru care statele membre organizează în comun proceduri de achiziții, în special prin intermediul unui organism central de achiziție.
- (30) Pentru a se asigura că acțiunile care beneficiază de sprijin din fond contribuie la competitivitatea și eficiența industriei europene de apărare, acestea ar trebui să fie orientate spre piață, să fie axate pe cerere și să fie viabile din punct de vedere comercial pe termen mediu și lung. Criteriile de eligibilitate pentru acțiunile de dezvoltare ar trebui, prin urmare, să țină seama de faptul că statele membre intenționează, inclusiv printr-un memorandum de înțelegere sau printr-o scrisoare de intenție, să achiziționeze produsul final sau să utilizeze tehnologia într-un mod coordonat. Criteriile de atribuire pentru acțiunile de dezvoltare ar trebui, de asemenea, să țină seama de faptul că statele membre s-au angajat, din punct de vedere politic sau juridic, să utilizeze, să dețină sau să întrețină în comun produsul final sau tehnologia finală într-un mod coordonat.
- (31) Promovarea inovării și a dezvoltării tehnologice în industria de apărare a Uniunii ar trebui să fie coerentă cu interesele în materie de securitate și apărare ale Uniunii. În consecință, contribuțiile acțiunilor la realizarea acestor interese și la prioritățile în materie de cercetare și capacități în domeniul apărării stabilite de comun acord de către statele membre ar trebui să constituie un criteriu de atribuire.
- (32) Acțiunile eligibile elaborate în contextul proiectelor PESCO în cadrul instituțional al Uniunii ar trebui să garanteze în mod continuu o cooperare consolidată între entitățile juridice din diferite state membre și să contribuie astfel, în mod direct, la realizarea obiectivelor fondului. Dacă sunt selectate, astfel de acțiuni ar trebui, prin urmare, să fie eligibile pentru o rată mai ridicată de finanțare.
- (33) Comisia va lua în considerare alte activități finanțate în cadrul programului-cadru pentru cercetare și inovare – Orizont Europa, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁸⁾, pentru a evita suprapunerii inutile și pentru a asigura potențarea reciprocă și sinergiile între cercetarea civilă și cea din domeniul apărării.
- (34) Securitatea cibernetică și apărarea cibernetică reprezintă provocări din ce în ce mai importante, iar Comisia și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate au recunoscut necesitatea stabilirii unor sinergii între acțiunile de apărare cibernetică în domeniul de aplicare al prezentului regulament și inițiativele Uniunii în domeniul securității cibernetice, cum ar fi cele anunțate în comunicarea comună a Comisiei din 13 septembrie 2017 intitulată „Reziliență, prevenire și apărare: construirea unei securități cibernetice puternice pentru UE”. În special, părțile interesate ar trebui să urmărească realizarea de sinergii între dimensiunile civilă și de apărare ale securității cibernetice, în vederea sporirii rezilienței cibernetice.
- (35) Ar trebui să se asigure o abordare integrată prin reunirea activităților care fac obiectul Acțiunii pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare (PADR) lansate de Comisie în conformitate cu articolul 58 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar și al Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării (EDIDP), instituit prin Regulamentul (UE) 2018/1092 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾, precum și prin armonizarea condițiilor de participare. O astfel de abordare integrată ar trebui să stabilească un set de instrumente mai coerent și să sporească efectul economic, inovator și bazat pe colaborare al fondului, evitând, în același timp, fragmentarea și suprapunerile inutile. O astfel de abordare integrată ar garanta de asemenea faptul că fondul contribuie la mai buna exploatare a rezultatelor cercetării în domeniul apărării, acoperind decalajul dintre faza de cercetare și cea de dezvoltare, luând în considerare particularitățile sectorului apărării, precum și promovând toate formele de inovare, inclusiv tehnologiile disruptive în materie de apărare. În plus, se pot aștepta, de asemenea, după caz, efecte de propagare pozitive în sectorul civil.

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare – Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare, și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (a se vedea pagina 1 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE) 2018/1092 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 de instituire a Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării pentru sprijinirea competitivității și a capacității de inovare a industriei de apărare a Uniunii (JO L 200, 7.8.2018, p. 30).

- (36) Dacă este cazul, având în vedere particularitățile acțiunii, obiectivele fondului ar trebui, de asemenea, să fie realizate prin instrumente financiare și garanții bugetare în cadrul fondului InvestEU stabilit prin Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁰⁾.
- (37) Sprijinul din fond ar trebui să fie utilizat pentru a aborda, în mod proporțional, disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții insuficiente, iar acțiunile nu ar trebui să se suprapună peste finanțarea privată sau să o excludă ori să denatureze concurența pe piața internă. Acțiunile ar trebui să aibă o valoare adăugată clară pentru Uniune.
- (38) Formele de finanțare din partea Uniunii și metodele de execuție a fondului ar trebui să fie selectate pe baza capacității lor de a realiza obiectivele specifice ale acțiunilor și de a obține rezultate, luându-se în considerare în special costurile controalelor, sarcina administrativă și riscul preconizat de neconformitate. Selecția respectivă ar trebui să aibă în vedere utilizarea de sume forfetare, finanțare la rate forfetare și costuri unitare, precum și recurgerea la o finanțare care nu este legată de costuri, astfel cum se prevede la articolul 125 alineatul (1) din Regulamentul financiar.
- (39) Comisia ar trebui să adopte, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, programe de lucru anuale corelate cu obiectivele fondului și care iau în considerare experiența inițială dobândită în cadrul EDIDP și PADR. Comisia ar trebui să fie asistată de comitet la stabilirea programelor de lucru. Comisia ar trebui să depună toate eforturile pentru a găsi soluții care beneficiază de cel mai larg sprijin posibil în cadrul comitetului. În acest context, comitetul ar trebui să se poată reuni în formațiuni de experți naționali în materie de apărare și securitate, pentru a oferi asistență specifică Comisiei, inclusiv consiliere în legătură cu protecția informațiilor clasificate în cadrul acțiunilor. Statele membre își desemnează fiecare reprezentanții în cadrul respectivului comitet. Membrii comitetului ar trebui să li se ofere din timp și în mod efectiv ocazii de a examina proiectele de acte de punere în aplicare și de a-și exprima opiniile.
- (40) Categoriile prevăzute de programele de lucru ar trebui să conțină cerințe funcționale, după caz, pentru a clarifica pentru industrie funcțiile și sarcinile care urmează să fie efectuate de capacitățile care urmează să fie dezvoltate. Astfel de cerințe ar trebui să indice în mod clar performanța așteptată, dar nu ar trebui să fie direcționate către anumite soluții sau entități juridice și nu ar trebui să împiedice concurența la nivelul cererilor de propuneri.
- (41) La elaborarea programelor de lucru, Comisia ar trebui, de asemenea, să se asigure, prin intermediul unor consultări adecvate cu comitetul, că acțiunile de cercetare sau de dezvoltare propuse evită suprapuneri inutile. În acest context, Comisia poate efectua o evaluare prealabilă a posibilităților de suprapunere cu capacitățile existente ori cu proiectele de cercetare sau dezvoltare deja finanțate în Uniune.
- (42) Comisia ar trebui să asigure coerența programelor de lucru pe tot parcursul ciclului de viață industrială al produselor și tehnologiilor din domeniul apărării.
- (43) Programele de lucru ar trebui să asigure de asemenea faptul că o proporție corespunzătoare din bugetul general revine acțiunilor care permit participarea transfrontalieră a IMM-urilor.
- (44) Pentru a beneficia de cunoștințele sale de specialitate în sectorul apărării, Agenția Europeană de Apărare ar trebui să aibă statutul de observator în cadrul comitetului. Date fiind particularitățile domeniului apărării, Serviciul European de Acțiune Externă ar trebui, de asemenea, să ofere asistență în cadrul comitetului.
- (45) Pentru a garanta eficacitatea prezentului regulament, Comisiei ar trebui să îi fie delegată competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE pentru a modifica anexa la prezentul regulament în ceea ce privește indicatorii atunci când este necesar, precum și pentru a completa prezentul regulament prin stabilirea unui cadru de monitorizare și evaluare. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare ⁽¹¹⁾. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de stabilire a Programului InvestEU și de abrogare a Regulamentului (UE) 2015/1017 (JO L 107, 26.3.2021, p. 30).

⁽¹¹⁾ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (46) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să îi fie conferite competențe de executare în ceea ce privește adoptarea programelor de lucru și în ceea ce privește acordarea de finanțare pentru acțiunile de cercetare și dezvoltare selectate. În special, în desfășurarea acțiunilor de cercetare și dezvoltare ar trebui să fie luate în considerare particularitățile sectorului apărării, în special responsabilitatea statelor membre, a țărilor asociate sau a ambelor pentru procesul de planificare și achiziționare. Respectivul competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (¹²).
- (47) Comisia ar trebui să constituie o listă cu experți independenți. Referințele în materie de securitate ale respectivilor experți independenți ar trebui să fie validate de către statele membre relevante. Lista respectivă nu ar trebui să fie publică. Experții independenți ar trebui să fie selectați pe baza competențelor, a experienței și a cunoștințelor lor, ținând seama de sarcinile care urmează să le fie atribuite. În măsura posibilului, la selectarea experților independenți, Comisia ar trebui să ia măsurile corespunzătoare pentru a încerca să asigure o componență echilibrată în cadrul grupurilor de experți independenți și al comitetelor de evaluare din punctul de vedere al competențelor, experienței, cunoștințelor, diversității geografice și genului, în funcție de situația din domeniul acțiunii. Ar trebui să se urmărească, de asemenea, o rotație adecvată a experților independenți și un echilibru adecvat între sectorul public și cel privat.
- (48) Experții independenți nu ar trebui să evalueze, să consilieze sau să ofere asistență în legătură cu chestiuni cu privire la care se află într-un conflict de interese, în special în raport cu funcție ocupată la momentul evaluării. În special, aceștia nu ar trebui să se afle în situația de a putea utiliza informațiile primite în detrimentul consorțiului pe care îl evaluează.
- (49) După evaluarea propunerilor cu ajutorul unor experți independenți, Comisia ar trebui să selecteze acțiunile care vor beneficia de sprijin din fond. Statele membre ar trebui să fie informate cu privire la rezultatele evaluării, alături de clasamentul acțiunilor selectate, și cu privire la progresele realizate în cadrul acțiunilor finanțate.
- (50) Atunci când propun noi produse sau tehnologii din domeniul apărării sau modernizarea produselor sau tehnologiilor existente din domeniul apărării, solicitanții ar trebui să se angajeze să respecte principii de etică, cum ar fi cele referitoare la bunăstarea oamenilor și protecția genomului uman, reflectate de asemenea în dreptul Uniunii, în dreptul intern și în dreptul internațional relevante, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenția europeană privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și, după caz, protocoalele la aceasta. Comisia ar trebui să verifice propunerile sistematic pentru a le identifica pe acelea care ridică probleme grave de etică. După caz, astfel de propuneri ar trebui să fie evaluate din punct de vedere etic.
- (51) Pentru a susține o piață internă deschisă, ar trebui să fie încurajată participarea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie transfrontaliere, în calitate de membri ai unor consorții, de subcontractanți sau de alte entități juridice din lanțul de aprovizionare.
- (52) Comisia ar trebui să depună eforturi pentru menținerea unui dialog cu statele membre și cu industria pentru a asigura succesul fondului. În calitate de colegiutor și de parte interesată principală, Parlamentul European ar trebui, de asemenea, să fie implicat în această privință.
- (53) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar care urmează să constituie principala valoare de referință în ceea ce privește fondul, în înțelesul punctului 18 din Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii (¹³) (denumit în continuare „Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020”), pentru Parlamentul European și pentru Consiliu în cursul procedurii bugetare anuale. Comisia ar trebui să se asigure că procedurile administrative sunt menținute cât se poate de simple și că acestea implică un quantum minim de cheltuieli suplimentare.

(¹²) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

(¹³) JO L 433I, 22.12.2020, p. 28.

- (54) În absența unor dispoziții contrare, fondului i se aplică Regulamentul financiar. Regulamentul financiar stabilește normele privind execuția bugetului Uniunii, inclusiv normele privind granturile, premiile, achizițiile publice, gestiunea indirectă, instrumentele financiare, garanțiile bugetare și asistența financiară.
- (55) Prezentului regulament i se aplică normele financiare orizontale adoptate de Parlamentul European și de Consiliu în temeiul articolului 322 din TFUE. Normele respective sunt prevăzute în Regulamentul financiar și determină în special procedura de stabilire și execuție a bugetului prin granturi, premii, achiziții publice sau execuție indirectă și prevăd verificarea responsabilităților actorilor financiari. Normele adoptate în temeiul articolului 322 din TFUE includ, de asemenea, un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii.
- (56) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁴⁾ și cu Regulamentele (CE, Euratom) nr. 2988/95 ⁽¹⁵⁾, (Euratom, CE) nr. 2185/96 ⁽¹⁶⁾ și (UE) 2017/1939 ⁽¹⁷⁾ ale Consiliului, interesele financiare ale Uniunii trebuie să fie protejate prin măsuri proporționale, inclusiv prin măsuri referitoare la prevenirea, depistarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a fraudei, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, prin impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentele (Euratom, CE) nr. 2185/96 și (UE, Euratom) nr. 883/2013, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) are competența de a desfășura investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii.

În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) este împuternicit să investigheze și să urmărească penal infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁸⁾. În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde drepturile necesare și să permită accesul reprezentanților Comisiei, ai OLAF, ai Curții de Conturi și, în ceea ce privește statele membre care participă la forma de cooperare consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939, ai EPPO și să se asigure că orice terț implicat în execuția fondurilor din partea Uniunii acordă drepturi echivalente.

- (57) Țările terțe care sunt membre ale Spațiului Economic European (SEE) pot participa la programele Uniunii în cadrul cooperării stabilite în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European ⁽¹⁹⁾, care prevede implementarea programelor pe baza unei decizii adoptate în temeiul acordului menționat. Prezentul regulament ar trebui să cuprindă o dispoziție specifică prin care să se solicite țărilor terțe respective să acorde accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin.
- (58) În temeiul punctelor 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legislație, fondul ar trebui să fie evaluat pe baza informațiilor colectate în conformitate cu cerințe de monitorizare specifice, evitând totodată sarcinile administrative excesive, în special pentru statele membre, precum și o reglementare excesivă. Cerințele respective ar trebui să includă, după caz, indicatori cuantificabili, pe baza cărora să se evalueze efectele fondului la fața locului. Comisia ar trebui să efectueze o evaluare intermediară în termen de cel mult patru ani de la începerea execuției fondului, inclusiv în vederea transmiterii de propuneri pentru orice modificare corespunzătoare a prezentului regulament. Comisia ar trebui să efectueze și o evaluare finală la sfârșitul perioadei de execuție a fondului, care să analizeze activitățile financiare prin prisma rezultatelor execuției financiare și, în măsura în care este posibil la acel moment, a rezultatelor execuției fondului și a efectelor acestuia. În acest context, raportul de evaluare finală ar trebui, de asemenea, să contribuie la identificarea domeniilor în care Uniunea este dependentă de

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁽¹⁶⁾ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

⁽¹⁸⁾ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

⁽¹⁹⁾ JO L 1, 3.1.1994, p. 3.

țări terțe pentru dezvoltarea de produse și de tehnologii din domeniul apărării. Raportul final ar trebui, de asemenea, să analizeze participarea transfrontalieră a IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie la proiectele sprijinite din fond, precum și participarea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie la lanțul valoric global și contribuția fondului la abordarea deficiențelor identificate în CDP și ar trebui să cuprindă informații cu privire la țările în care își au originea destinatarii, numărul de state membre și țări asociate implicate în acțiuni individuale și repartizarea drepturilor de proprietate intelectuală generate. De asemenea, Comisia poate propune modificări ale prezentului regulament pentru a reacționa la posibilele evoluții în execuția fondului.

- (59) Comisia ar trebui să monitorizeze cu regularitate execuția fondului și să transmită anual un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la progresele înregistrate, inclusiv cu privire la modul în care experiența dobândită în cadrul EDIDP și PADR este luată în considerare în execuția fondului. În acest scop, Comisia ar trebui să pună în aplicare măsurile de monitorizare necesare. Raportul nu ar trebui să conțină informații sensibile.
- (60) Pentru a reflecta importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice ⁽²⁰⁾ și obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, fondul contribuie la integrarea acțiunilor climatice în politicile Uniunii, precum și la atingerea țintei globale ca 30 % din cheltuielile bugetului Uniunii să sprijine obiectivele climatice. Acțiunile relevante vor fi identificate în cursul pregătirii și execuției fondului și reevaluate în contextul evaluării intermediare a fondului.
- (61) Pentru a reflecta importanța combaterii declinului dramatic al biodiversității, prezentul regulament contribuie la integrarea acțiunilor în materie de biodiversitate în politicile Uniunii și la realizarea obiectivului general ambițios de a alocă 7,5 % din cheltuielile anuale în temeiul CFM 2021-2027 pentru obiectivele în materie de biodiversitate în 2024 și 10 % din cheltuielile respective în 2026 și 2027, luând în considerare suprapunerile existente între obiectivele climatice și cele legate de biodiversitate, în conformitate cu Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020.
- (62) Deoarece fondul ar trebui să vină numai în sprijinul fazei de cercetare și a celei de dezvoltare de produse și tehnologii din domeniul apărării, Uniunea nu ar trebui, în principiu, să aibă drepturi de proprietate sau drepturi de proprietate intelectuală asupra produselor sau tehnologiilor din domeniul apărării care rezultă din acțiunile finanțate de Uniune, cu excepția cazului în care sprijinul este acordat prin intermediul procedurilor de achiziții publice. Cu toate acestea, pentru acțiunile de cercetare, statele membre și țările asociate interesate ar trebui să poată utiliza rezultatele acțiunilor finanțate pentru a participa la dezvoltarea ulterioară bazată pe cooperare.
- (63) Sprijinul din partea Uniunii nu ar trebui să aducă atingere transferului produselor din domeniul apărării în interiorul Uniunii în conformitate cu Directiva 2009/43/CE, nici exportului de produse, de echipamente sau tehnologii. Exportul de echipamente și tehnologii militare de către statele membre este reglementat de Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului ⁽²¹⁾.
- (64) Utilizarea unor informații de referință sensibile, inclusiv date, know-how sau informații generate în prealabil sau în afara funcționării fondului, sau accesul persoanelor neautorizate la rezultate generate în legătură cu acțiuni sprijinite din fond ar putea avea un impact negativ asupra intereselor Uniunii sau ale unui sau mai multor state membre. Prin urmare, gestionarea informațiilor sensibile ar trebui să fie reglementată de dispozițiile relevante din dreptul Uniunii și din dreptul intern.
- (65) Pentru a asigura securitatea informațiilor clasificate la nivelul necesar, semnarea acordurilor clasificate de finanțare și de acordare de fonduri ar trebui să se realizeze cu respectarea standardelor minime în materie de securitate industrială. În acest scop și în conformitate cu Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei ⁽²²⁾, aceasta din urmă trebuie să comunice, în scop de consultanță, experților independenți desemnați de statele membre instrucțiunile de securitate pentru program, inclusiv ghidul clasificărilor de securitate.

⁽²⁰⁾ JO L 282, 19.10.2016, p. 4.

⁽²¹⁾ Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar (JO L 335, 13.12.2008, p. 99).

⁽²²⁾ Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei din 13 martie 2015 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 72, 17.3.2015, p. 53).

- (66) Întrucât obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective.
- (67) Comisia ar trebui să gestioneze fondul ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate și de securitate, în special cele referitoare la informațiile sensibile, inclusiv la informațiile clasificate.
- (68) Pentru a garanta continuitatea în acordarea sprijinului în domeniul de politică relevant și pentru a permite execuția de la începutul cadrului financiar multianual 2021-2027, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare de urgență și să se aplice cu efect retroactiv de la 1 ianuarie 2021.
- (69) Prin urmare, Regulamentul (UE) 2018/1092 ar trebui să fie abrogat,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII COMUNE APLICABILE CERCETĂRII ȘI DEZVOLTĂRII

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament instituie Fondul european de apărare (denumit în continuare „fondul”), astfel cum se prevede la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) 2021/695, pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027. Durata fondului este aliniată la durata CFM 2021-2027.

Prezentul regulament stabilește obiectivele fondului, bugetul acestuia pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027, formele de finanțare din partea Uniunii și regulile de acordare a finanțării.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „entitate juridică” înseamnă o persoană juridică constituită și recunoscută ca atare în temeiul dreptului Uniunii, al dreptului intern sau al dreptului internațional, care are personalitate juridică și capacitatea de a acționa în nume propriu, de a-și exercita drepturile și de a avea obligații, sau o entitate care nu are personalitate juridică, astfel cum se menționează la articolul 197 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar;
2. „solicitant” înseamnă o entitate juridică care depune o cerere pentru a beneficia de sprijin din fond în urma unei cereri de propuneri sau în conformitate cu articolul 195 primul paragraf litera (e) din Regulamentul financiar;
3. „destinatar” înseamnă o entitate juridică cu care a fost semnat un acord de acordare de fonduri sau de finanțare sau căreia i-a fost notificată o decizie de acordare de fonduri sau de finanțare;
4. „consorțiu” înseamnă o grupare colaborativă de solicitanți sau destinatari cărora li se aplică un acord și care este constituită în scopul desfășurării unei acțiuni în cadrul fondului;
5. „coordonator” înseamnă o entitate juridică care este membră a unui consorțiu și care a fost numită de către toți membrii consorțiului ca punct de contact principal în ceea ce privește relațiile consorțiului cu Comisia;

6. „control” înseamnă capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare;
7. „structură de conducere executivă” înseamnă un organ al unei entități juridice desemnat în conformitate cu dreptul intern și subordonat, după caz, directorului general, care este autorizat să stabilească strategia, obiectivele și direcția de ansamblu ale entității juridice și care supervizează și monitorizează procesul decizional în materie de management;
8. „prototip de sistem” înseamnă un model al unui produs sau al unei tehnologii care poate demonstra performanța într-un mediu operațional;
9. „calificare” înseamnă întregul proces care demonstrează că proiectul unui produs, ori al unei componente sau tehnologii, corporale sau necorporale, din domeniul apărării, îndeplinește cerințele specificate, furnizând probe concrete prin care se dovedește că cerințele specifice ale unui proiect au fost îndeplinite;
10. „certificare” înseamnă procesul prin care o autoritate națională certifică faptul că produsul, componenta sau tehnologia, corporală sau necorporală, din domeniul apărării, este conform(ă) cu normele aplicabile;
11. „acțiune de cercetare” înseamnă o acțiune care constă în principal din activități de cercetare, în special cercetare aplicată și, dacă este necesar, cercetare fundamentală, cu scopul de a dobândi noi cunoștințe și axându-se exclusiv pe aplicații în domeniul apărării;
12. „acțiune de dezvoltare” înseamnă o acțiune care constă în activități din domeniul apărării aflate în principal în etapa de dezvoltare, care acoperă noi produse sau tehnologii din domeniul apărării sau care le modernizează pe cele existente, cu excepția producerii sau utilizării de arme;
13. „tehnologie disruptivă în materie de apărare” înseamnă o tehnologie îmbunătățită sau complet nouă care produce schimbări fundamentale, inclusiv necesitatea de a redefini conceperea și desfășurarea operațiunilor de apărare, cum ar fi prin înlocuirea tehnologiilor existente din domeniul apărării sau făcându-le să devină caduce;
14. „întreprinderi mici și mijlocii” sau „IMM” înseamnă întreprinderi mici și mijlocii în sensul definiției de la articolul 2 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ⁽²³⁾;
15. „întreprindere cu capitalizare medie” sau „ICM” înseamnă o întreprindere care nu este un IMM și care are un număr de până la 3 000 de persoane angajate, număr calculat în conformitate cu articolele 3-6 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE;
16. „operațiune de finanțare mixtă” înseamnă o acțiune sprijinită din bugetul Uniunii, inclusiv în cadrul unui mecanism de finanțare mixtă sau al unei platforme definite la articolul 2 punctul 6 din Regulamentul financiar, care combină forme de sprijin nerambursabil sau instrumente financiare de la bugetul Uniunii cu forme de sprijin rambursabil din partea unor instituții de dezvoltare sau a altor instituții de finanțe publice, precum și din partea unor instituții financiare și investitori comerciali;
17. „achiziție publică înainte de comercializare” înseamnă o achiziție publică de servicii de cercetare și dezvoltare care implică repartizarea riscurilor și beneficiilor în condițiile pieței și dezvoltarea competitivă în etape, atunci când există o separare clară între serviciile de cercetare și de dezvoltare achiziționate și introducerea de produse finite la scară comercială;
18. „responsabil de proiect” înseamnă o autoritate contractantă stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată, care a primit din partea unui stat membru sau a unei țări asociate sau a unui grup de state membre sau țări asociate sarcina de a gestiona proiecte multinaționale de armament în mod permanent sau ad-hoc;
19. „rezultate” înseamnă orice efect tangibil sau intangibil al acțiunii, precum date, know-how sau informații, indiferent de forma sau natura sa și indiferent dacă poate sau nu să fie protejat, precum și orice drepturi care îl însoțesc, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală;
20. „informații generate” înseamnă date, know-how sau informații generate prin intervenția fondului, indiferent de natura sau forma acestora;

⁽²³⁾ Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

21. „informații clasificate” înseamnă informații sau materiale, sub orice formă, a căror divulgare neautorizată ar putea cauza prejudicii de diferite grade intereselor Uniunii sau ale unuia sau mai multor state membre și care poartă un marcaj de clasificare UE sau un marcaj de clasificare corespunzător, astfel cum se prevede în acordul încheiat între statele membre ale Uniunii Europene, reunite în cadrul Consiliului, privind protecția informațiilor clasificate schimbate în interesul Uniunii Europene ⁽²⁴⁾;
22. „informații sensibile” înseamnă informații și date, inclusiv informații clasificate, care trebuie protejate împotriva accesului sau divulgării neautorizate în virtutea obligațiilor prevăzute în dreptul Uniunii sau dreptul intern sau în vederea protejării vieții private sau a siguranței unei persoane fizice sau juridice;
23. „raport special” înseamnă un anumit rezultat al unei acțiuni de cercetare care sintetizează rezultatele acesteia, furnizând informații cuprinzătoare cu privire la principiile de bază, obiectivele, rezultatele, proprietățile de bază, testele efectuate, potențialele beneficii, aplicațiile potențiale în domeniul apărării și direcția de exploatare preconizată de la cercetare la dezvoltare, inclusiv informații privind deținerea unor drepturi de proprietate intelectuală, dar fără ca includerea informațiilor privind drepturile de proprietate intelectuală să fie obligatorie;
24. „entitate dintr-o țară terță neasociată” înseamnă o entitate juridică stabilită într-o țară terță neasociată sau, atunci când este stabilită în Uniune sau într-o țară asociată, ale cărei structuri de conducere executivă se află într-o țară terță neasociată.

Articolul 3

Obiective

(1) Obiectivul general al fondului îl constituie promovarea competitivității, a eficienței și a capacității de inovare a bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB) din întreaga Uniune, ceea ce contribuie la autonomia strategică a Uniunii și la libertatea de acțiune a acesteia, prin sprijinirea acțiunilor de colaborare și a cooperării transfrontaliere între entitățile juridice din întreaga Uniune, în special IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie, precum și prin consolidarea și îmbunătățirea agilității lanțului de aprovizionare și deopotrivă a celui valoric din domeniul apărării, extinzând cooperarea transfrontalieră între entitățile juridice și promovând o mai bună exploatare a potențialului industrial al inovării, cercetării și dezvoltării tehnologice, în fiecare etapă a ciclului de viață industrială al produselor și tehnologiilor din domeniul apărării.

(2) Fondul are următoarele obiective specifice:

- (a) sprijinirea cercetării colaborative care ar putea îmbunătăți semnificativ performanța capacităților viitoare în întreaga Uniune, vizând maximizarea inovării și introducerea de noi produse și tehnologii din domeniul apărării, inclusiv de tehnologii disruptive în materie de apărare, precum și utilizarea cea mai eficientă a cheltuielilor pentru cercetarea în domeniul apărării în Uniune;
- (b) sprijinirea dezvoltării colaborative a produselor și tehnologiilor din domeniul apărării, contribuind astfel la o eficiență sporită a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Uniunii, realizând economii de scară mai mari, reducând riscul de suprapuneri inutile și stimulând astfel pătrunderea pe piață a produselor și tehnologiilor europene din domeniul apărării și reducând fragmentarea produselor și tehnologiilor din domeniul apărării în întreaga Uniune, conducând în cele din urmă la sporirea nivelului de standardizare a sistemelor de apărare și la o mai mare interoperabilitate între capacitățile statelor membre.

O astfel de colaborare are loc în conformitate cu prioritățile în materie de capacități de apărare stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC), în special în contextul planului de dezvoltare a capacităților.

În acest sens, prioritățile regionale și internaționale, atunci când servesc intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii, astfel cum au fost stabilite în cadrul PESC, și ținând seama de necesitatea evitării oricărei suprapuneri inutile, pot fi luate, de asemenea, în considerare, după caz, atunci când nu exclud posibilitatea participării pentru niciun stat membru sau nicio țară asociată.

⁽²⁴⁾ Acord între statele membre ale Uniunii Europene, reunite în cadrul Consiliului, privind protecția informațiilor clasificate schimbate în interesul Uniunii Europene (JO C 202, 8.7.2011, p. 13).

*Articolul 4***Buget**

(1) În conformitate cu articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/695, pachetul financiar pentru execuția fondului pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027 este de 7 953 000 000 EUR în prețuri curente.

(2) Repartizarea sumei menționate la alineatul (1) este următoarea:

(a) 2 651 000 000 EUR pentru acțiunile de cercetare;

(b) 5 302 000 000 EUR pentru acțiunile de dezvoltare.

Pentru a răspunde situațiilor neprevăzute sau unor nevoi și evoluții noi, Comisia poate realoca suma alocată acțiunilor de cercetare sau dezvoltare până la o limită maximă de 20 %.

(3) Suma menționată la alineatul (1) poate fi utilizată de asemenea pentru asistență tehnică și administrativă în execuția fondului, de exemplu pentru activități de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, inclusiv pentru proiectarea, realizarea, exploatarea și întreținerea unor sisteme corporative de tehnologie a informației.

(4) Cel puțin 4 % și până la 8 % din pachetul financiar menționat la alineatul (1) se alocă cererilor de propuneri sau acordării de finanțare pentru sprijinirea tehnologiilor disruptive în materie de apărare.

*Articolul 5***Țări asociate**

Pot participa în cadrul fondului membrii Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membri ai SEE, în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind Spațiul Economic European (denumiți în continuare „țări asociate”).

*Articolul 6***Sprrijin acordat tehnologiilor disruptive în materie de apărare**

(1) Prin intermediul unor acte de punere în aplicare, Comisia acordă finanțare în urma unor consultări deschise și publice cu privire la tehnologii disruptive în materie de apărare în domeniile de intervenție definite în programele de lucru menționate la articolul 24. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (2).

(2) Programele de lucru stabilesc formele de finanțare cele mai adecvate pentru a finanța tehnologii disruptive în materie de apărare.

*Articolul 7***Etica**

(1) Acțiunile desfășurate în cadrul fondului respectă dreptul Uniunii, dreptul intern și dreptul internațional relevante, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. De asemenea, aceste acțiuni respectă principiile de etică reflectate și în dreptul Uniunii, în dreptul intern și în dreptul internațional relevante.

(2) Înainte de semnarea unui acord de finanțare, propunerile sunt verificate de către Comisie, pe baza unei autoevaluări de etică pregătită de consorțiu, pentru a le identifica pe cele care ridică probleme grave de etică, inclusiv în ceea ce privește condițiile în care urmează să se desfășoare activitățile. După caz, astfel de propuneri sunt supuse unei evaluări de etică.

Verificarea și evaluarea de etică se efectuează de către Comisie cu sprijinul unor experți independenți numiți în conformitate cu articolul 26. Respectivii experți independenți trebuie să aibă experiență în diverse domenii, în special expertiză recunoscută în materie de etică în domeniul apărării și trebuie să fie resortisanți ai cât mai multor state membre cu puțință.

Condițiile în care urmează să se desfășoare activitățile care ridică probleme sensibile din punct de vedere etic sunt precizate în acordul de finanțare.

Comisia se asigură că procedurile de etică sunt cât se poate de transparente și le include în raportul său de evaluare intermediară în conformitate cu articolul 29.

(3) Înainte de începerea activităților relevante, entitățile juridice care participă la acțiune obțin toate aprobările relevante sau alte documente solicitate de comitetele de etică locale sau naționale și de alte organisme, cum ar fi autoritățile pentru protecția datelor. Aprobările respective și alte documente se păstrează și se transmit, la cerere, Comisiei.

(4) Propunerile care nu sunt considerate acceptabile din punct de vedere etic se resping.

Articolul 8

Execuția și forme de finanțare din partea Uniunii

(1) Fondul este executat prin gestiune directă, în conformitate cu Regulamentul financiar.

(2) Prin derogare de la alineatul (1) de la prezentul articol, în cazuri justificate, pot fi desfășurate acțiuni specifice prin gestiune indirectă de către organismele menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar. Aceasta nu include procedura de selecție și de atribuire menționată la articolul 11 din prezentul regulament.

(3) Fondul poate acorda finanțare în conformitate cu Regulamentul financiar, prin intermediul unor granturi, premii și contracte de achiziții și, după caz, având în vedere particularitățile acțiunii, prin intermediul unor instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă.

(4) Operațiunile de finanțare mixtă se desfășoară în conformitate cu titlul X din Regulamentul financiar și cu Regulamentul (UE) 2021/523.

(5) Instrumentele financiare sunt strict direcționate exclusiv către destinatari.

Articolul 9

Entități juridice eligibile

(1) Destinatarii și subcontractanții implicați într-o acțiune sunt stabiliți în Uniune sau într-o țară asociată.

(2) Infrastructura, instalațiile, bunurile și resursele destinatarilor și ale subcontractanților implicați într-o acțiune care sunt utilizate în scopul unei acțiuni sprijinite din fond se situează pe teritoriul unui stat membru sau al unei țări asociate pe întreaga durată a desfășurării acțiunii, iar structurile de conducere executivă ale acestora sunt stabilite în Uniune sau într-o țară asociată.

(3) În scopul unei acțiuni sprijinite din fond, destinatarii și subcontractanții implicați într-o acțiune nu sunt controlați de către o țară terță neasociată sau de către o entitate dintr-o țară terță neasociată.

(4) Prin derogare de la alineatul (3), o entitate juridică stabilită în Uniune sau într-o țară asociată care este controlată de către o țară terță neasociată sau de către o entitate dintr-o țară terță neasociată este eligibilă ca destinatar sau ca subcontractant implicat într-o acțiune numai dacă sunt puse la dispoziția Comisiei garanții aprobate de statul membru sau de țara asociată în care este stabilită, în conformitate cu procedurile naționale ale acestora. Garanțiile în cauză se pot referi la structura de conducere executivă a entității juridice stabilite în Uniune sau într-o țară asociată. Dacă statul membru sau țara asociată în care este stabilită entitatea juridică consideră oportun, garanțiile respective se pot referi și la drepturi guvernamentale specifice privind controlul exercitat asupra entității juridice.

Garanțiile oferă asigurări că implicarea în acțiune a unei astfel de entități juridice nu ar contraveni intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul PESC în temeiul titlului V din TUE, sau obiectivelor stabilite la articolul 3 din prezentul regulament. Garanțiile respectă, de asemenea, articolele 20 și 23 din prezentul regulament. Garanțiile atestă în special faptul că, în scopul unei acțiuni, au fost stabilite măsuri care să asigure că:

- (a) controlul asupra entității juridice nu este exercitat într-un mod care împiedică sau limitează capacitatea acesteia de a desfășura acțiunea și de a genera rezultate, care impune restricții privind infrastructura, instalațiile, bunurile, resursele sale, drepturile de proprietate intelectuală sau know-how-ul de care este nevoie în scopul acțiunii ori care subminează capacitățile și standardele necesare pentru desfășurarea acțiunii;
- (b) accesul unei țări terțe neasociate sau al unei entități dintr-o țară terță neasociată la informații sensibile referitoare la acțiune este împiedicat, iar angajații sau alte persoane implicate în acțiune dețin autorizare de securitate națională emisă de un stat membru sau de o țară asociată, după caz;
- (c) drepturile de proprietate intelectuală generate de acțiune și rezultatele acțiunii rămân în posesia destinatarului în cursul desfășurării și după finalizarea acțiunii, nu sunt controlate sau restricționate de către o țară terță neasociată sau de către o entitate dintr-o țară terță neasociată și nici nu sunt exportate în afara Uniunii sau în afara țărilor asociate și nu sunt accesibile din afara Uniunii sau din afara țărilor asociate fără aprobarea statului membru sau a țării asociate în care este stabilită entitatea juridică și în conformitate cu obiectivele stabilite la articolul 3.

Dacă statul membru sau țara asociată în care este stabilită entitatea juridică consideră oportun, pot fi furnizate garanții suplimentare.

Comisia informează comitetul menționat la articolul 34 cu privire la orice entitate juridică considerată a fi eligibilă în conformitate cu prezentul alineat.

(5) Dacă nu există soluții de înlocuire competitive imediat disponibile în Uniune sau într-o țară asociată, destinatarii și subcontractanții implicați într-o acțiune își pot utiliza bunurile, infrastructura, instalațiile și resursele amplasate sau deținute în afara teritoriului statelor membre sau al țărilor asociate, cu condiția ca această utilizare să nu aducă atingere intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor membre ale acesteia, să se realizeze în concordanță cu obiectivele stabilite la articolul 3 și în conformitate cu articolele 20 și 23.

Costurile asociate acestor activități nu sunt eligibile pentru a beneficia de sprijin din fond.

(6) Atunci când desfășoară o acțiune eligibilă, destinatarii și subcontractanții implicați în acțiune pot, de asemenea, să coopereze cu entități juridice stabilite în afara teritoriului statelor membre sau al țărilor asociate sau care sunt controlate de o țară terță neasociată sau de o entitate dintr-o țară terță neasociată, inclusiv prin utilizarea bunurilor, infrastructurii, instalațiilor și resurselor respectivelor entități juridice, cu condiția ca aceasta să nu contravină intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre. O astfel de cooperare se realizează în concordanță cu obiectivele stabilite la articolul 3 și în conformitate cu articolele 20 și 23.

Nu se permite accesul neautorizat al unei țări terțe neasociate sau al unei alte entități dintr-o țară terță neasociată la informații clasificate care privesc desfășurarea acțiunii și sunt evitate eventualele efecte negative asupra securității aprovizionării cu factori de producție esențiali pentru acțiune.

Costurile asociate acestor activități nu sunt eligibile pentru a beneficia de sprijin din fond.

(7) Solicitanții furnizează toate informațiile relevante necesare pentru evaluarea criteriilor de eligibilitate. Atunci când în cursul desfășurării unei acțiuni intervine o modificare care ar putea pune sub semnul întrebării îndeplinirea criteriilor de eligibilitate, entitatea juridică relevantă informează Comisia, iar aceasta evaluează dacă respectivele criterii de eligibilitate sunt în continuare îndeplinite și abordează eventualele consecințe ale modificării respective asupra finanțării acțiunii.

(8) În sensul prezentului articol, „subcontractanți implicați într-o acțiune” înseamnă subcontractanți care au un raport contractual direct cu un destinatar, alți subcontractanți cărora li se alocă cel puțin 10 % din costurile eligibile totale ale acțiunii și subcontractanți care ar putea avea nevoie de acces la informații clasificate în vederea desfășurării acțiunii. Subcontractanții implicați într-o acțiune nu sunt membri ai consorțiului.

*Articolul 10***Acțiuni eligibile**

(1) Numai acțiunile de punere în aplicare a obiectivelor prevăzute la articolul 3 sunt eligibile pentru a beneficia de finanțare.

(2) Fondul acordă sprijin pentru acțiuni care privesc produse și tehnologii noi din domeniul apărării și modernizarea produselor sau tehnologiilor existente din domeniul apărării, cu condiția ca utilizarea informațiilor preexistente necesare pentru desfășurarea acțiunii în vederea modernizării să nu fie restricționate de către o țară terță neasociată sau de către o entitate dintr-o țară terță neasociată direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare, în așa fel încât acțiunea să nu poată fi desfășurată.

(3) O acțiune eligibilă vizează una sau mai multe dintre următoarele activități:

- (a) activități prin care se urmărește crearea, consolidarea și îmbunătățirea cunoștințelor, a produselor și a tehnologiilor, inclusiv a tehnologiilor disruptive în materie de apărare, care pot avea efecte semnificative în domeniul apărării;
- (b) activități care vizează sporirea interoperabilității și a rezilienței, inclusiv producția securizată și schimbul securizat de date, stăpânirea tehnologiilor critice în materie de apărare, consolidarea securității aprovizionării sau facilitarea exploataării eficiente a rezultatelor pentru produse și tehnologii din domeniul apărării;
- (c) studii, cum ar fi studiile de fezabilitate pentru a analiza fezabilitatea unor produse, tehnologii, procese, servicii și soluții noi sau îmbunătățite;
- (d) proiectarea unui produs, ori a unei componente sau tehnologii, corporale sau necorporale, din domeniul apărării, precum și definiția specificațiilor tehnice pe care s-a bazat proiectarea, inclusiv orice teste parțiale pentru reducerea riscurilor într-un mediu industrial sau reprezentativ;
- (e) crearea unor prototipuri de sistem pentru un produs, ori o componentă sau o tehnologie, corporale sau necorporale, din domeniul apărării;
- (f) testarea unui produs, ori a unei componente sau tehnologii, corporale sau necorporale, din domeniul apărării;
- (g) calificarea unui produs, ori a unei componente sau tehnologii corporale sau necorporale, din domeniul apărării;
- (h) certificarea unui produs, ori a unei componente sau tehnologii corporale sau necorporale, din domeniul apărării;
- (i) dezvoltarea de tehnologii sau de bunuri care sporesc eficiența pe întreaga durată a ciclului de viață al produselor și al tehnologiilor din domeniul apărării.

(4) Acțiunea este efectuată de entități juridice care colaborează în cadrul unui consorțiu format din cel puțin trei entități juridice eligibile care sunt stabilite în cel puțin trei state membre diferite sau țări asociate diferite. Cel puțin trei dintre respectivele entități juridice eligibile stabilite în cel puțin două state membre sau țări asociate diferite nu sunt controlate, direct sau indirect, pe întreaga durată a desfășurării acțiunii, de către aceeași entitate juridică și nu se controlează reciproc.

(5) Alineatul (4) nu se aplică în cazul acțiunilor legate de tehnologiile disruptive în materie de apărare și nici în cazul activităților menționate la alineatul (3) litera (c).

(6) Acțiunile care vizează dezvoltarea de produse și tehnologii a căror utilizare, dezvoltare sau producție este interzisă de dreptul internațional aplicabil nu sunt eligibile pentru a beneficia de sprijin din fond.

De asemenea, acțiunile de dezvoltare a armelor autonome letale fără posibilitatea unui control uman semnificativ asupra unor decizii de selectare și de angajare atunci când se efectuează atacuri împotriva persoanelor nu sunt eligibile pentru a beneficia de sprijin din fond, sub rezerva posibilității de a se acorda finanțare pentru acțiuni de dezvoltare a unor sisteme de alertă timpurie și contramăsuri în scopuri de apărare.

*Articolul 11***Procedura de selecție și de atribuire**

(1) Finanțarea din partea Uniunii se acordă în urma prezentării unor cereri de propuneri competitive în conformitate cu Regulamentul financiar.

În anumite circumstanțe excepționale, justificate corespunzător, finanțarea din partea Uniunii se poate acorda și fără prezentarea unor cereri de propuneri în conformitate cu articolul 195 primul paragraf litera (e) din Regulamentul financiar.

(2) Comisia acordă finanțarea menționată la alineatul (1) din prezentul articol prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (2).

*Articolul 12***Criterii de atribuire**

Fiecare propunere este evaluată pe baza următoarelor criterii:

- (a) contribuția sa la excelență sau potențialul de a avea caracter disruptiv în domeniul apărării, în special prin demonstrarea faptului că rezultatele preconizate ale acțiunii propuse prezintă avantaje semnificative față de produsele sau tehnologiile existente din domeniul apărării;
- (b) contribuția sa la inovarea și dezvoltarea tehnologică a industriei europene de apărare, în special prin demonstrarea faptului că acțiunea propusă include concepte și abordări noi sau inovatoare, îmbunătățiri tehnologice viitoare noi promițătoare sau aplicarea unor tehnologii sau concepte care nu au fost anterior aplicate în sectorul apărării, evitând totodată suprapunerile inutile;
- (c) contribuția sa la competitivitatea industriei europene de apărare, prin demonstrarea faptului că acțiunea propusă prezintă un bilanț pozitiv demonstrabil în materie de eficiență și eficacitate din punctul de vedere al costurilor, creând astfel noi oportunități de piață în Uniune și în afara acesteia și accelerând creșterea companiilor în întreaga Uniune;
- (d) contribuția sa la autonomia EDTIB, inclusiv prin sporirea nivelului de independență față de surse din afara Uniunii și prin consolidarea securității aprovizionării, precum și contribuția la interesele în materie de securitate și apărare ale Uniunii în conformitate cu prioritățile menționate la articolul 3;
- (e) contribuția sa la crearea unei noi cooperări transfrontaliere între entități juridice stabilite în state membre sau în țări asociate, în special IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie care participă în mod substanțial la acțiune, în calitate de destinatari, subcontractanți sau alte entități juridice din lanțul de aprovizionare, și care sunt stabilite în state membre sau în țări asociate, altele decât cele în care sunt stabilite entitățile juridice care cooperează în cadrul unui consorțiu care nu sunt IMM-uri sau întreprinderi cu capitalizare medie;
- (f) calitatea și eficiența desfășurării acțiunii.

*Articolul 13***Rata de cofinanțare**

(1) Fondul finanțează până la 100 % din costurile eligibile ale unei activități menționate la articolul 10 alineatul (3) din prezentul regulament, fără a se aduce atingere articolului 190 din Regulamentul financiar.

(2) Prin derogare de la alineatul (1) din prezentul articol:

- (a) pentru activitățile menționate la articolul 10 alineatul (3) litera (e), sprijinul din fond nu depășește 20 % din costurile eligibile;
- (b) pentru activitățile menționate la articolul 10 alineatul (3) literele (f), (g) și (h), sprijinul din fond nu depășește 80 % din costurile eligibile.

- (3) În ceea ce privește acțiunile de dezvoltare, ratele de finanțare sunt majorate în următoarele cazuri:
- (a) o acțiune dezvoltată în contextul unui proiect PESCO, astfel cum a fost stabilit prin Decizia (PESC) 2017/2315 a Consiliului ⁽²⁵⁾, poate beneficia de o rată de cofinanțare majorată cu 10 puncte procentuale suplimentare;
- (b) o activitate poate beneficia de o rată de finanțare majorată, astfel cum este menționată la prezenta literă, în cazul în care cel puțin 10 % din costurile eligibile totale ale activității se alocă IMM-urilor care sunt stabilite în state membre sau în țări asociate și care participă la activitate în calitate de destinatari, subcontractanți sau alte entități juridice din cadrul lanțului de aprovizionare.
- Rata de finanțare poate fi majorată cu un număr de puncte procentuale echivalent cu procentul din costurile eligibile totale ale activității alocat unor IMM-uri stabilite în statele membre sau în țările asociate în care sunt stabiliți și destinatari care nu sunt IMM-uri, care participă la activitate în calitate de destinatari, subcontractanți sau alte entități juridice din cadrul lanțului de aprovizionare, fără ca respectiva majorare să depășească 5 puncte procentuale.
- Rata de finanțare poate fi majorată cu un număr de puncte procentuale echivalent cu dublul procentului din costurile eligibile totale ale activității alocat unor IMM-uri stabilite în state membre sau în țări asociate, altele decât cele în care sunt stabiliți destinatari care nu sunt IMM-uri, care participă la activitate în calitate de destinatari, subcontractanți sau alte entități juridice din cadrul lanțului de aprovizionare;
- (c) o activitate poate beneficia de o rată de finanțare majorată cu 10 puncte procentuale suplimentare dacă cel puțin 15 % din costurile eligibile totale ale activității sunt alocate unor întreprinderi cu capitalizare medie stabilite în state membre sau în țări asociate.

În total, majorarea ratei de finanțare a unei activități ca urmare a aplicării dispozițiilor de la literele (a), (b) și (c) nu depășește 35 de puncte procentuale.

Sprijinul din fond, inclusiv ratele majorate de finanțare, nu acoperă mai mult de 100 % din costurile eligibile ale acțiunii.

Articolul 14

Capacitatea financiară

- (1) În pofida articolului 198 alineatul (5) din Regulamentul financiar, se verifică numai capacitatea financiară a unui coordonator și numai atunci când finanțarea solicitată din partea Uniunii este de cel puțin 500 000 EUR.

Cu toate acestea, în cazul în care există motive de îndoială cu privire la capacitatea financiară a unuia dintre solicitanți sau a coordonatorului, Comisia verifică capacitatea financiară a tuturor solicitanților și a coordonatorului, și atunci când finanțarea solicitată din partea Uniunii este situată sub pragul de 500 000 EUR.

- (2) Capacitatea financiară nu se verifică în cazul entităților juridice a căror viabilitate este garantată de autoritățile relevante ale unui stat membru.
- (3) În cazul în care capacitatea financiară este garantată din punct de vedere structural de către o altă entitate juridică, se verifică capacitatea financiară a acelei alte entități juridice.

Articolul 15

Costuri indirecte

- (1) Prin derogare de la articolul 181 alineatul (6) din Regulamentul financiar, costurile indirecte eligibile se determină prin aplicarea unei rate forfetare de 25 % din totalul costurilor directe eligibile ale acțiunii, exceptând costurile directe eligibile pentru subcontractare, sprijinul acordat terților și orice costuri unitare sau sume forfetare care includ costuri indirecte.

- (2) Ca alternativă, costurile indirecte eligibile pot fi determinate în conformitate cu practicile obișnuite ale destinatarului de contabilizare a costurilor pe baza costurilor indirecte reale, cu condiția ca respectivele practici de contabilizare a costurilor să fie acceptate de autoritățile naționale pentru activități comparabile în domeniul apărării, în conformitate cu articolul 185 din Regulamentul financiar și ca acestea să fi fost comunicate Comisiei de către destinatar.

⁽²⁵⁾ Decizia (PESC) 2017/2315 a Consiliului din 11 decembrie 2017 de stabilire a cooperării structurate permanente (PESCO) și de adoptare a listei statelor membre participante (JO L 331, 14.12.2017, p. 57).

*Articolul 16***Utilizarea unei contribuții care nu este legată de costuri sau unei sume unice forfetare**

În cazul în care grantul din partea Uniunii cofinanțează mai puțin de 50 % din costurile totale ale acțiunii, Comisia poate utiliza:

- (a) o contribuție care nu privește costurile astfel cum se menționează la articolul 180 alineatul (3) din Regulamentul financiar și care se bazează pe rezultatele obținute, măsurate prin raportare la jaloanele stabilite anterior sau prin indicatori de performanță; sau
- (b) o sumă unică forfetară astfel cum se menționează la articolul 182 din Regulamentul financiar și care se bazează pe bugetul estimativ al acțiunii deja aprobat de autoritățile naționale din statele membre și din țările asociate care cofinanțează acțiunea.

Costurile indirecte sunt incluse în suma forfetară menționată la litera (b) de la primul paragraf.

*Articolul 17***Achiziții înainte de comercializare**

(1) Uniunea poate acorda sprijin pentru achiziții înainte de comercializare prin atribuirea unui grant autorităților contractante sau entităților contractante, astfel cum sunt definite în Directivele 2014/24/UE ⁽²⁶⁾ și 2014/25/UE ⁽²⁷⁾ ale Parlamentului European și ale Consiliului, care achiziționează în comun servicii de cercetare și dezvoltare în domeniul apărării sau își coordonează în comun procedurile de achiziție.

(2) Procedurile privind achizițiile publice menționate la alineatul (1):

- (a) respectă prezentul regulament;
- (b) pot autoriza atribuirea unor contracte multiple în cadrul aceleiași proceduri (aprovizionarea de la mai mulți furnizori);
- (c) prevăd atribuirea contractelor ofertanților care oferă cel mai bun raport calitate-preț, asigurând, în același timp, absența conflictelor de interese.

*Articolul 18***Fondul de garantare**

Contribuțiile la un mecanism de asigurare reciprocă pot acoperi riscul asociat recuperării sumelor datorate de destinatari și sunt considerate drept o garanție suficientă în temeiul Regulamentului financiar. Se aplică articolul 37 din Regulamentul (UE) 2021/695.

*Articolul 19***Criterii de eligibilitate pentru achiziții publice și premii**

(1) Articolele 9 și 10 se aplică prin analogie premiilor.

(2) Prin derogare de la articolul 176 din Regulamentul financiar, articolul 9 din prezentul regulament, precum și articolul 10 din prezentul regulament se aplică prin analogie pentru achizițiile de studii menționate la articolul 10 alineatul (3) litera (c) din prezentul regulament.

⁽²⁶⁾ Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

⁽²⁷⁾ Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243).

TITLUL II

DISPOZIȚII SPECIFICE APLICABILE ACȚIUNILOR DE CERCETARE

Articolul 20

Dreptul de proprietate asupra rezultatelor acțiunilor de cercetare

- (1) Rezultatele acțiunilor de cercetare care beneficiază de sprijin din fond sunt proprietatea destinatarilor care le generează. În cazul în care entitățile juridice generează rezultate în comun, iar contribuția fiecăreia nu poate fi stabilită, sau în cazul în care nu este posibilă divizarea rezultatelor comune, entitățile juridice dețin în comun proprietatea asupra rezultatelor. Coproprietarii încheie un acord privind alocarea cotelor lor și condițiile în care își exercită drepturile comune de proprietate, în conformitate cu obligațiile care le revin în temeiul acordului de grant.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), în cazul în care sprijinul din partea Uniunii se acordă sub formă de achiziții publice, rezultatele acțiunilor de cercetare care beneficiază de sprijin din fond sunt proprietatea Uniunii. Statele membre și țările asociate beneficiază gratuit de drepturi de acces la rezultate, pe baza unei cereri scrise.
- (3) Rezultatele acțiunilor de cercetare care beneficiază de sprijin din fond nu fac obiectul niciunui control și niciunei restricții din partea unei țări terțe neasociate sau a unei entități dintr-o țară terță neasociată, direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice, inclusiv în ceea ce privește transferul de tehnologie.
- (4) În ceea ce privește rezultatele generate de destinatari prin acțiuni de cercetare care beneficiază de sprijin din fond și fără a se aduce atingere alineatului (9) de la prezentul articol, orice transfer de drepturi de proprietate sau acordare a unei licențe exclusive unei țări terțe neasociate sau unei entități dintr-o țară terță neasociată se notifică în prealabil Comisiei. În cazul în care transferul drepturilor de proprietate sau de acordare a unei licențe exclusive contravine intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre sau obiectivelor stabilite la articolul 3, sprijinul acordat din fond se rambursează.
- (5) Autoritățile naționale din statele membre și din țările asociate beneficiază de drepturi de acces la rapoartele speciale. Astfel de drepturi de acces se acordă cu scutire de redevențe și sunt transferate de Comisie statelor membre și țărilor asociate, după ce Comisia s-a asigurat că se aplică obligațiile de confidențialitate corespunzătoare.
- (6) Autoritățile naționale din statele membre și din țările asociate utilizează raportul special doar în scopuri legate de utilizarea de către sau pentru forțele armate ori forțele de securitate ori serviciile de informații proprii, inclusiv în cadrul programelor lor de cooperare. O astfel de utilizare include studiul, evaluarea, cercetarea, proiectarea, acceptarea și certificarea produselor, în scopul funcționării, formării și eliminării, precum și evaluarea și elaborarea de cerințe tehnice pentru achizițiile publice.
- (7) Destinatarii acordă instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii drepturi de acces la rezultatele acțiunilor de cercetare sprijinite din fond cu scutire de redevențe, în scopul justificat corespunzător al dezvoltării, al punerii în aplicare și monitorizării politicilor sau programelor existente ale Uniunii în domeniile de competență ale acesteia. Respectivul drepturi de acces se limitează la utilizări necomerciale și neconcurențiale.
- (8) Pentru a asigura utilizarea maximă a rezultatelor și a evita orice avantaj inechitabil, în acordurile de finanțare și în contractele privind achizițiile înainte de comercializare se stipulează dispoziții specifice privind drepturile de proprietate, drepturile de acces și acordarea de licențe. Autoritățile contractante beneficiază cel puțin de drepturi de acces la rezultate scutite de redevențe, pentru uz propriu, și de dreptul de a acorda sau de a solicita beneficiarilor să acorde licențe neexclusive terților pentru a exploata rezultatele în condiții echitabile și rezonabile, fără dreptul de a acorda sublicențe. Toate statele membre și țările asociate beneficiază de acces scutit de redevențe la raportul special. În cazul în care, într-un anumit interval după achiziția înainte de comercializare, un contractant nu exploatează comercial rezultatele, după cum se menționează în contract, acesta transferă autorităților contractante orice drept de proprietate asupra rezultatelor.
- (9) Prezentul regulament nu aduce atingere exportului de produse, echipamente sau tehnologii care integrează rezultatele acțiunilor de cercetare sprijinite din fond și nu aduc atingere libertății de decizie a statelor membre în ceea ce privește politicile lor în materie de exporturi de produse din domeniul apărării.

(10) Atunci când două sau mai multe state membre sau țări asociate, multilateral sau în cadrul Uniunii, au încheiat în comun unul sau mai multe contracte cu unul sau mai mulți destinatari pentru a dezvolta în continuare împreună rezultatele acțiunilor de cercetare sprijinite din fond, acestea beneficiază de drepturi de acces la rezultatele respective în măsura în care aceste rezultate sunt deținute de astfel de beneficiari și sunt necesare pentru executarea contractului sau a contractelor. Astfel de drepturi de acces se acordă cu scutire de redevențe și în condiții specifice menite să asigure faptul că drepturile respective sunt utilizate numai în scopul contractului sau al contractelor și că sunt instituite obligații de confidențialitate corespunzătoare.

TITLUL III

DISPOZIȚII SPECIFICE APLICABILE ACȚIUNILOR DE DEZVOLTARE

Articolul 21

Criterii de eligibilitate suplimentare pentru acțiuni de dezvoltare

- (1) Consorțiul demonstrează că acele costuri ale unei acțiuni care nu sunt acoperite de sprijinul acordat de Uniune urmează să fie acoperite prin alte mijloace de finanțare, cum ar fi contribuții din partea statelor membre sau a țărilor asociate ori cofinanțare de la entități juridice.
- (2) Activitățile menționate la articolul 10 alineatul (3) litera (d) se bazează pe cerințele armonizate în materie de capabilități de apărare, stabilite de comun acord de către cel puțin două state membre sau țări asociate.
- (3) În ceea ce privește activitățile menționate la articolul 10 alineatul (3) literele (e)-(h), consorțiul demonstrează prin documente emise de autoritățile naționale că:
 - (a) cel puțin două state membre sau țări asociate intenționează să achiziționeze produsul final sau să utilizeze tehnologia într-un mod coordonat, inclusiv prin achiziții comune, după caz;
 - (b) activitatea este bazată pe specificații tehnice comune stabilite de comun acord de către statele membre sau țările asociate care urmează să cofinanțeze acțiunea sau care intenționează să achiziționeze în comun produsul final sau să utilizeze în comun tehnologia.

Articolul 22

Criterii de atribuire suplimentare pentru acțiuni de dezvoltare

În plus față de criteriile de atribuire prevăzute la articolul 12, programul de lucru ia în considerare, de asemenea:

- (a) contribuția la sporirea eficienței pe întreaga durată a ciclului de viață al produselor și tehnologiilor din domeniul apărării, inclusiv a eficienței din punctul de vedere al costurilor și a potențialului de sinergie în procesul de achiziție, de întreținere și de dezafectare;
- (b) contribuția la o mai mare integrare a industriei europene de apărare la nivelul Uniunii prin demonstrarea de către destinatari a faptului că statele membre s-au angajat să utilizeze, să dețină sau să întrețină în comun produsul final sau tehnologia finală, într-un mod coordonat.

Articolul 23

Dreptul de proprietate asupra rezultatelor acțiunilor de dezvoltare

- (1) Uniunea nu are drept de proprietate asupra produselor sau tehnologiilor din domeniul apărării care rezultă din acțiunile de dezvoltare sprijinite din fond și nici nu poate revendica niciun drept de proprietate intelectuală aferent acțiunilor respective.
- (2) Rezultatele acțiunilor de dezvoltare sprijinite din fond nu fac obiectul niciunui control sau niciunei restricții din partea țărilor terțe neasociate sau a entităților din țări terțe neasociate, direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare, inclusiv în ceea ce privește transferul de tehnologie.

(3) Prezentul regulament nu aduce atingere libertății de decizie a statelor membre în ceea ce privește politicile lor în materie de exporturi de produse din domeniul apărării.

(4) În ceea ce privește rezultatele generate de destinatari prin acțiuni de dezvoltare sprijinite din fond și sub rezerva alineatului (3) de la prezentul articol, orice transfer de drepturi de proprietate unei țări terțe neasociate sau unei entități dintr-o țară terță neasociată se notifică în prealabil Comisiei. Dacă transferul drepturilor de proprietate în cauză contravine intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre sau obiectivelor stabilite la articolul 3, sprijinul acordat din fond se rambursează.

(5) În cazul în care sprijinul din partea Uniunii se acordă sub forma unei proceduri de achiziții publice în vederea efectuării unui studiu, toate statele membre sau țările asociate au dreptul să beneficieze gratuit de o licență neexclusivă pentru utilizarea rezultatelor studiului, pe baza unei cereri scrise.

TITLUL IV

GUVERNANȚĂ, MONITORIZARE, EVALUARE ȘI CONTROL

Articolul 24

Programe de lucru

(1) Fondul se execută prin intermediul programelor de lucru astfel cum se menționează la articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul financiar. Programele de lucru stabilesc, dacă este cazul, suma totală rezervată operațiunilor de finanțare mixtă. Programele de lucru stabilesc bugetul total de care beneficiază participarea transfrontalieră a IMM-urilor.

(2) Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, programele de lucru menționate la alineatul (1) de la prezentul articol. Respectivele acte de punere în aplicare sunt adoptate în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 34 alineatul (2).

(3) Programele de lucru stabilesc în detaliu temele de cercetare și categoriile de acțiuni care urmează să beneficieze de sprijin din fond. Categoriile în cauză respectă prioritățile în materie de apărare menționate la articolul 3.

Cu excepția părții din programul de lucru dedicate tehnologiilor disruptive în materie de apărare, temele de cercetare și categoriile de acțiuni menționate la primul paragraf vizează produse și tehnologii din domeniul apărării în următoarele domenii:

- (a) pregătire, protecție, desfășurare și sustenabilitate;
- (b) gestionarea informațiilor, superioritate și comandă, control, comunicare, calculatoare, informații, supraveghere și recunoaștere (C4ISR), apărare cibernetică și securitate cibernetică; și
- (c) angajare și efectori.

(4) Programele de lucru conțin cerințe funcționale, după caz, și precizează forma sub care se acordă finanțare din partea Uniunii în temeiul articolului 8, fără a împiedica concurența la nivelul cererilor de propuneri.

Programele de lucru pot lua în considerare, de asemenea, tranziția rezultatelor acțiunilor de cercetare care demonstrează valoare adăugată și care beneficiază deja de sprijin din fond spre faza de dezvoltare.

Articolul 25

Consultarea responsabilului de proiect

În cazul în care este desemnat un responsabil de proiect, Comisia efectuează plata după consultarea responsabilului de proiect cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește acțiunea.

*Articolul 26***Experți independenți**

- (1) Comisia numește experți independenți care să asiste la verificarea și evaluarea de etică menționată la articolul 7 din prezentul regulament și la evaluarea propunerilor în temeiul articolului 237 din Regulamentul financiar.
- (2) Experții independenți menționați la alineatul (1) din prezentul articol sunt resortisanți din cea mai largă diversitate de state membre și sunt selectați pe baza unor cereri de exprimare a interesului adresate ministerelor apărării și agențiilor subordonate, altor organisme guvernamentale relevante, institute de cercetare, universități, asociații de afaceri sau întreprinderi din sectorul apărării, în vederea întocmirii unei liste de experți independenți. Prin derogare de la articolul 237 din Regulamentul financiar, lista de experți independenți nu este făcută publică.
- (3) Referințele în materie de securitate ale experților independenți sunt validate de statele membre respective.
- (4) Comitetul menționat la articolul 34 este informat anual cu privire la lista experților independenți, în vederea asigurării transparenței cu privire la referințele în materie de securitate ale acestora. Comisia se asigură că experții independenți nu evaluează, consiliază sau acordă asistență în chestiuni cu privire la care se află într-un conflict de interese.
- (5) Experții independenți sunt selectați pe baza competențelor, experienței și cunoștințelor lor relevante pentru sarcinile care urmează să le fie atribuite.

*Articolul 27***Aplicarea normelor privind informațiile clasificate**

- (1) În cadrul domeniului de aplicare al prezentului regulament:
 - (a) fiecare stat membru se asigură că oferă un grad de protecție a informațiilor UE clasificate echivalent celui garantat de normele de securitate ale Consiliului prevăzute în Decizia 2013/488/UE a Consiliului ⁽²⁸⁾;
 - (b) Comisia protejează informațiile clasificate în conformitate cu normele în materie de securitate prevăzute în Decizia (UE, Euratom) 2015/444;
 - (c) persoanele fizice care sunt rezidente și persoanele juridice care sunt stabilite într-o țară terță pot gestiona informații UE clasificate referitoare la fond numai dacă li se aplică, în țările respective, reglementări în materie de securitate care asigură un grad de protecție cel puțin echivalent celui garantat de normele de securitate ale Comisiei prevăzute în Decizia (UE, Euratom) 2015/444 și în cele ale Consiliului prevăzute în Decizia 2013/488/UE;
 - (d) echivalența reglementărilor în materie de securitate aplicate într-o țară terță sau de către o organizație internațională se stabilește printr-un acord privind securitatea informațiilor, incluzând aspecte legate de securitatea industrială dacă este relevant, care este sau urmează să fie încheiat între Uniune și țara terță sau organizația internațională respectivă, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 218 din TFUE și ținând seama de articolul 13 din Decizia 2013/488/UE; și
 - (e) fără a aduce atingere articolului 13 din Decizia 2013/488/UE și normelor care reglementează domeniul securității industriale prevăzute în Decizia (UE, Euratom) 2015/444, accesul la informații UE clasificate se poate acorda, de la caz la caz, atunci când se consideră necesar, unei persoane fizice sau juridice, unei țări terțe sau unei organizații internaționale, în funcție de natura și conținutul informațiilor respective, de necesitatea de a cunoaște a destinatarului lor și în măsura în care acest lucru este în avantajul Uniunii.
- (2) În cazul în care este vorba despre acțiuni care implică, necesită sau conțin informații clasificate, organismul de finanțare relevant precizează, în documentele aferente cererii de propuneri sau procedurii de ofertare, măsurile și cerințele necesare în vederea asigurării securității acestor informații la nivelul necesar.

⁽²⁸⁾ Decizia 2013/488/UE a Consiliului din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 274, 15.10.2013, p. 1).

(3) Comisia stabilește un sistem de schimb de informații securizat pentru a facilita schimbul de informații sensibile, inclusiv de informații clasificate, între Comisie și statele membre și țările asociate și, după caz, solicitanți și destinatari. Sistemul respectiv ține seama de normele interne în materie de securitate ale statelor membre.

(4) Calitatea de emitent de noi informații clasificate care au fost generate în cadrul desfășurării unei acțiuni de cercetare sau de dezvoltare este stabilită de către statele membre pe al căror teritoriu sunt stabiliți destinatarii. În acest scop, statele membre respective pot stabili un cadru de securitate specific pentru protecția și gestionarea informațiilor clasificate referitoare la acțiune și informează Comisia în acest sens. Un astfel de cadru de securitate nu aduce atingere posibilității Comisiei de a avea acces la informațiile necesare pentru desfășurarea acțiunii de cercetare sau de dezvoltare.

În cazul în care statele membre respective nu stabilesc un astfel de cadru de securitate specific, Comisia stabilește cadrul de securitate aplicabil pentru acțiune în conformitate cu Decizia (UE, Euratom) 2015/444.

În orice caz, cadrul de securitate aplicabil pentru acțiune se stabilește înainte de semnarea acordului de finanțare sau a contractului.

Articolul 28

Monitorizare și raportare

(1) În anexă sunt prevăzuți indicatori pentru raportarea progreselor înregistrate de fond în direcția realizării obiectivelor specifice stabilite la articolul 3 alineatul (2).

(2) Pentru a se asigura evaluarea eficace a progreselor înregistrate de fond în direcția realizării obiectivelor sale, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 33, pentru a modifica anexa în ceea ce privește indicatorii, în cazul în care se consideră necesar, precum și pentru a completa prezentul regulament cu dispoziții privind stabilirea unui cadru de monitorizare și evaluare.

(3) Comisia monitorizează cu regularitate execuția fondului și raportează anual, Parlamentului European și Consiliului, cu privire la progresele înregistrate, inclusiv modul în care experiența dobândită în cadrul EDIDP și PADR este luată în considerare în execuția fondului. În acest scop, Comisia pune în aplicare măsurile de monitorizare necesare.

(4) Sistemul de raportare cu privire la performanță asigură faptul că datele pentru monitorizarea execuției și a rezultatelor fondului sunt colectate în mod eficient, eficace și la timp.

În acest scop, destinatarilor fondurilor din partea Uniunii și, după caz, statelor membre li se impun cerințe de raportare proporționale.

Articolul 29

Evaluarea fondului

(1) Evaluările fondului se efectuează în așa fel încât să contribuie la procesul de luare a deciziilor la momentul oportun.

(2) Evaluarea intermediară a fondului se realizează imediat ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la execuția acestuia, dar nu mai târziu de patru ani de la începerea perioadei de execuție a fondului.

Raportul de evaluare intermediară privește perioada de până la 31 iulie 2024 și include, în special:

(a) o evaluare a guvernanței fondului, inclusiv în ceea ce privește:

(i) prevederile referitoare la experții independenți;

(ii) punerea în aplicare a procedurilor de etică prevăzute la articolul 7 din prezentul regulament;

- (b) experiența dobândită în cadrul EDIDP și PADR;
- (c) ratele de execuție;
- (d) rezultatele atribuirii proiectelor, inclusiv nivelul de implicare a IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie și gradul lor de participare transfrontalieră;
- (e) ratele de rambursare a costurilor indirecte, astfel cum sunt stabilite la articolul 15 din prezentul regulament;
- (f) sumele alocate tehnologiilor disruptive în materie de apărare în cadrul cererilor de propuneri; și
- (g) finanțarea acordată în conformitate cu articolul 195 din Regulamentul financiar.

Evaluarea intermediară conține, de asemenea, informații cu privire la țările de origine ale destinatarilor, la numărul țărilor implicate în proiecte individuale și, acolo unde este posibil, la repartizarea drepturilor de proprietate intelectuală generate. Comisia poate prezenta propuneri pentru modificarea corespunzătoare a prezentului regulament.

(3) La finalul perioadei de execuție, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2031, Comisia efectuează o evaluare finală și elaborează un raport cu privire la execuția fondului.

Raportul final de evaluare:

- (a) include rezultatele obținute în urma execuției și, pe cât posibil, efectele fondului;
 - (b) pornește de la consultări relevante cu statele membre și țările asociate și cu principalele părți interesate și evaluează, în special, progresele înregistrate în ceea ce privește realizarea obiectivelor stabilite la articolul 3;
 - (c) contribuie la identificarea domeniilor în care Uniunea este dependentă de țări terțe pentru dezvoltarea de produse și de tehnologii din domeniul apărării;
 - (d) analizează participarea transfrontalieră, inclusiv a IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie, la acțiuni desfășurate în cadrul fondului, precum și integrarea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie în lanțul valoric global și contribuția adusă de fond la abordarea lacunelor identificate în planul de dezvoltare a capacităților; și
 - (e) conține informații cu privire la țările de origine ale destinatarilor și, acolo unde este posibil, la repartizarea drepturilor de proprietate intelectuală generate.
- (4) Comisia comunică concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

Articolul 30

Audituri

Auditurile cu privire la utilizarea contribuției Uniunii efectuate de persoane sau entități, inclusiv de alte persoane și entități decât cele mandatate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii, constituie baza asigurării globale în temeiul articolului 127 din Regulamentul financiar. Curtea de Conturi verifică totalitatea conturilor de venituri și cheltuieli ale Uniunii în conformitate cu articolul 287 din TFUE.

Articolul 31

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

În cazul în care o țară terță participă la fond printr-o decizie adoptată în temeiul unui acord internațional sau în temeiul oricărui alt instrument juridic, țara terță în cauză acordă accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin. În cazul OLAF, aceste drepturi includ dreptul de a efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013.

*Articolul 32***Informare, comunicare și publicitate**

(1) Destinatarii fondurilor din partea Uniunii recunosc originea fondurilor respective și asigură vizibilitatea fondurilor din partea Uniunii, în special cu ocazia promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse, care includ mass-media și publicul larg. Finanțarea sau acordul de finanțare conțin dispoziții care reglementează posibilitatea publicării unor lucrări academice pe baza rezultatelor acțiunilor de cercetare.

(2) Comisia pune în aplicare acțiuni de informare și comunicare privind fondul, acțiunile întreprinse în temeiul fondului și rezultatele obținute.

Resursele financiare alocate fondului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care respectivele priorități sunt legate de obiectivele menționate la articolul 3.

(3) Resursele financiare alocate fondului pot contribui, de asemenea, la organizarea unor activități de diseminare, a unor evenimente de punere în legătură și a unor activități de sensibilizare, în special în vederea deschiderii lanțurilor de aprovizionare pentru a stimula participarea transfrontalieră a IMM-urilor.

TITLUL V

ACTE DELEGATE, ACTE DE PUNERE ÎN APLICARE, DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE*Articolul 33***Exercitarea delegării**

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 28 se conferă Comisiei pe o perioadă de timp nedeterminată de la 12 mai 2021.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 28 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) Înaintea adoptării unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru, în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.

(5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 28 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Termenul respectiv se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

*Articolul 34***Procedura comitetului**

(1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

Agenția Europeană de Apărare este invitată, în calitate de observator, să prezinte opinii și să ofere expertiză comitetului. Serviciul European de Acțiune Externă este, de asemenea, invitat să asiste în comitet.

Comitetul se reunește și în formațiuni speciale, inclusiv pentru a discuta aspecte din domeniul apărării și securității, care sunt legate de acțiuni desfășurate în cadrul fondului.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 35

Abrogare

Regulamentul (UE) 2018/1092 se abrogă de la 1 ianuarie 2021.

Articolul 36

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul regulament nu aduce atingere continuării sau modificării acțiunilor inițiate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1092 sau al PADR, dispozițiile respective continuând să se aplice acțiunilor respective până la încheierea acestora, precum și rezultatelor acțiunilor respective.

(2) Pachetul financiar aferent fondului poate acoperi, de asemenea, cheltuielile de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția între fond și măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1092 și al PADR.

(3) În cazul în care este necesar, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la articolul 4 alineatul (4), pot fi înregistrate credite în bugetul Uniunii ulterior datei de 31 decembrie 2027, astfel încât să se permită gestionarea acțiunilor nefinalizate până la încetarea duratei fondului.

Articolul 37

Intrarea în vigoare și aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 29 aprilie 2021.

Pentru Parlamentul European

Președintele

D. M. SASSOLI

Pentru Consiliu

Președintele

A. P. ZACARIAS

ANEXĂ

**INDICATORI PENTRU RAPORTAREA PROGRESSELOR ÎNREGISTRATE DE FOND ÎN DIRECȚIA REALIZĂRII
OBIECTIVELOR SALE SPECIFICE**

Obiectivul specific prevăzut la articolul 3 alineatul (2) litera (a):

Indicatorul 1: participanți

Măsurat prin: numărul de entități juridice implicate (defalcat în funcție de mărime, tip și țara în care este stabilit sediul principal)

Indicatorul 2: cercetarea colaborativă

Măsurat prin:

- 2.1. numărul și valoarea proiectelor finanțate
- 2.2. colaborarea transfrontalieră: ponderea contractelor atribuite IMM-urilor și întreprinderilor cu capitalizare medie, cu valoarea contractelor pentru colaborarea transfrontalieră
- 2.3. ponderea destinatarilor care nu au desfășurat activități de cercetare cu aplicații în domeniul apărării înainte de 12 mai 2021

Indicatorul 3: produse inovatoare

Măsurat prin:

- 3.1. numărul de brevete noi rezultate din proiectele sprijinite din fond
- 3.2. distribuția agregată a brevetelor în rândul IMM-urilor, al întreprinderilor cu capitalizare medie și al entităților juridice care nu sunt nici IMM-uri, nici întreprinderi cu capitalizare medie
- 3.3. distribuția agregată a brevetelor pe stat membru

Obiectivul specific prevăzut la articolul 3 alineatul (2) litera (b):

Indicatorul 4: dezvoltarea colaborativă de capabilități

Măsurat prin: numărul și valoarea acțiunilor finanțate care abordează lacunele în materie de capabilități identificate în planul de dezvoltare a capacităților

Indicatorul 5: sprijin continuu pe durata ciclului complet de cercetare și dezvoltare

Măsurat prin: prezența pe fundal a drepturilor de proprietate intelectuală sau a rezultatelor generate în cadrul acțiunilor sprijinite anterior

Indicatorul 6: sprijinul pentru/crearea de locuri de muncă

Măsurat prin: numărul de angajați în cercetare și dezvoltare în domeniul apărării care beneficiază de sprijin, pe stat membru
